

מזכרונותיה של דוניה רוזן על צוואתה הרוחנית - "רצון הניצול להעיד"

מתוך יומני:

23.6.1943

אולינה הצליחה להשיג בשבילי כמה פיסות ניר וחתיכת עפרון. נתתי דעתי לכתוב יומן וביקשתי מאולינה שלאחר המלחמה תמסור אותו ליהודי הראשון שתפגוש.

"לבי סמוך ובטוח שלא אשאר בחיים עם תום מלחמה זו, אך אדיר חפצי שמלים אלה, שאני מעלה על הניר ביד רועדת מפחד, יחיו אחרי. רצוני, שיומן זה יישמר כעדות חיה לסבל ויסורים שהיו מנת חלקי. רצוני שבני-אדם יזכירו תקופת-זוועות זו כסיט שחלף, אינני יודעת מתי יהיה הדבר, אך מובטחתי שיום כזה יבוא, יבוא הנצחון, יבואו ימים טובים מאלה. וזו שאיפתי שדווקא באותם הימים ידובבו המלים שלי, שלאחר שנים רבות, כשחיים טובים יותר יטשטשו את זכר התקופה האכזרית, כשתלמיד בבית-הספר לא יידע עוד להשיב לשאלה האם להיטלר היה שפם או זקן – שאז יחזירו אתכם המלים שלי אחרנית – בכמה וכמה שנים. מאמינה אני, שזכרונות אלו ילמדו אתכם לאהוב את הידידים ולשנוא את האויבים, ילמדו אתכם לנקום ולהלחם באויבי האנושות, אויבי החופש, הצדק והמשפט. קשה לי לכתוב, אולי חסרה אני הכשרון הדרוש, אינני יודעת, אם אהיה מסוגלת לשקף את המציאות במלים הפשוטות שלי. אינני יודעת, אם יספיקו לי הצבעים הדרושים כדי להנציח מציאות זו, להנציח את החיים והמוות, הסערה, המאבק בעוול וברשע, באכזריות, יחד עם המרירות, מרירות נפשי שאין לה קץ. חסרה אני מלים. אבל מוכרחה אני לכתוב, מוכרחה, כי גם לאחר מותי רוצה אני לשוחח אתכם, אתכם בני-אדם שנגאלתם כבר. רוצה אני שמלים אלו יקשרוני אליכם. רוצה אני לבקשכם שלא תשכחו את המתים. רוצה אני להתחנן לפניכם ולבקשכם בכל לשון של בקשה שתנקמו את נקמתנו, שתקחו נקם באותם הפושעים שידם האכזרית הוציאה אותנו מן החיים. רוצה אני שתקימו יד לנו – מצבה שתגיע עד השמים, ציון שיראה אותו העולם כולו – פסל לא משיש ולא מאבן, אלא ממעשים טובים. כי מאמינה אני באמונה שלימה, שרק מצבה כזאת עשויה להבטיח לכם ולילדיכם עתיד טוב יותר, ואז לא ישוב אותו רשע שהשתלט על העולם והפך את החיים לגיהנום".

מקור: דוניה רוזן, *ידידי היער*, יד ושם, ירושלים, 1988, עמ' 93-94.